

Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

TEMATICKÉ OKRUHY K BAKALÁŘSKÉ ZKOUŠCE

SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE

Bc. studijní program

Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

1. Analýza lidské komunikace, základní pojmy.

(Vymezení lidské komunikace, účel komunikování, komunikační kontext, základní komunikační prostředky, komunikační modely, základní teze slovní komunikace, vývoj slovního komunikování).

2. Teorie verbální komunikace a její základní charakteristiky.

(Základní charakteristiky, verbální komunikační akt, dorozumění a porozumění, informační a vztahová funkce verbální komunikace, prvky verbální komunikace).

3. Teorie neverbální komunikace.

(Neverbální aspekty komunikace, základní teze, některá známá zjištění o neverbální komunikaci, funkce neverbálního komunikování, zásady neverbální komunikace, složky neverbální komunikace).

4. Interpersonální komunikace, vnitřní řeč. Metakomunikace.

(Vybrané podoby interpersonální komunikace, vnitřní řeč; roviny metakomunikace, druhy metakomunikace, pozitivní stránka metakomunikace).

5. Psaná řeč a písemná komunikace. Specifika virtuální komunikace.

(Výzkum vnitřní řeči, distanční komunikace – klasická korespondence, telefon, mobilní telefon, elektronická pošta, internet, pojetí čtení a psaní; specifické rysy komunikace v prostředí internetu, podoby a projevy disinhibice).

6. Psychologické aspekty masmediální komunikace.

(Psychologické rysy masové komunikace, masová média, teorie médií a teorie společnosti, masová komunikace a kultura, mediální produkt).

7. Lidská komunikace v pojmech teorie her. Lidská komunikace podle transakční analýzy.

(Teze, vybrané pojmy – hra jednoho hráče, teorie kolektivní volby,...; transakční analýza, principy transakční analýzy, specifická transakční analýzy, analýza struktury her).

8. Terapeutická a pomáhající komunikace. Zdravá komunikace.

(Základní vodítka pro komunikace s klientem, rizika v terapeutické komunikaci, komunikace v psychoterapii ze systemického hlediska, empatický přístup, umění naslouchat, umění rozhovoru; charakteristiky zdravé komunikace, pozitivní komunikace).

9. Poruchy v interpersonální komunikaci.

(Narušení komunikační schopnosti, poruchy komunikace související s duševní poruchou osobnosti, s poruchami myšlení, specifika komunikace s handicapovaným klientem, abnormální komunikace, poruchy v intrapsychické komunikace, komunikace ve stresu).

10. Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci.

(Lhaní jako komunikační problém, jak se klame, předstírání, veřejné nepravdivosti – politika, publicistika, etika sdělování nepravdivého).

11. Asertivní komunikace a její pravidla.

(Historie asertivity, teze asertivity, základní techniky, desatero asertivních práv, základní asertivní povinnosti, typy asertivního jednání).

12. Konflikty v komunikaci, umění jednat s lidmi, krizová komunikace.

(Jednání a vyjednávání – příprava, fáze, konflikt a spolupráce, teorie agrese, předsudky, altruistické chování; komunikační situace a druhy krizí, možnosti komunikace v krizové situaci, nejčastější chyby).

13. Komunikace managementu a organizací. Veřejný projev.

(Základy komunikace ve skupině, jak správně vést pracovní setkání, základy ústní komunikace a neverbální komunikace, jak správně telefonovat; základy sestavení mluveného projevu a jednotlivé fáze veřejného projevu, podoby řečnických vystoupení).

14. Rétorika a komunikace. Řeč těla.

(Definice rétoriky, historie rétoriky - středověk, renesance, 17. -19. st., církve a rétorika, teorie moderní rétoriky, podoby řečnických vystoupení, osobnost řečníka; neverbální komunikace – řeč těla).

15. Komunikace v dalších psychologických směrech.

(Systémový a systemický přístup, analýza komunikace vycházející z neurolingvistického programování, Rogersův přístup zaměřený na člověka, Komunikační psychoterapie).

DOPORUČENÁ LITERATURA:

BEDNAŘÍK, Aleš, ANDRÁŠIOVÁ, Mária. Komunikace s nemocným, sdělování nepříznivých situací. Praha: Grada, 2020. 232 s. ISBN 978-80-271-2288-2

BUCHTOVÁ ŠMAJSOVÁ, Božena. Rétorika: Vážnost mluveného slova. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2009. 232 s. ISBN 9788024769240

BUCHTOVÁ, Božena. Rétorika. Praha: Grada, 2005. 212 s. ISBN 80-247-0868-X

DLABAL, Martin. Komunikace v pomáhajících profesích. Praha: Portál, 2021. 136. s. ISBN 978-80-262-1806-7

CHALUPA, Kristián. Kouzlo komunikace. [Tišnov]: Sursum, 2021. ISBN 978-80-7323-364-8.

KARUNOVÁ, Hana, Jakub CIESLAR, Lucie FLEKAČOVÁ, Lucie BEDNÁROVÁ, Lucie PAZOURKOVÁ a Vojtech REGEC. Komunikační mosty: v podpoře rozvoje osob s poruchami autistického spektra a jiných skupin jedinců s postižením. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5878-6.

KOHOUT, Jaroslav. Rétorika: umění mluvit a jednat s lidmi. 5. doplněné vydání. Praha: Powerprint, 2021. ISBN 978-80-7568-392-2.

LILLEY, Roy. Zlepšete své komunikační schopnosti. Jak získat důvěru, umět se prosadit a sebevědomě komunikovat. Lingea, 2020. 176 s. ISBN 978-80-7508-609-9

LILLEY, Roy. Jak jednat s problematickými lidmi. Rychlé a účinné strategie jednání nejen s potížísty. Lingea, 2020. 176 S. ISBN 978-80-7508-607-5

LOŠŤÁKOVÁ, Olga. Empatická a asertivní komunikace. Praha: Grada, 2020. 172 s. ISBN 978-80-271-2227-1

MATSCHNIG, Monika. Úspěšná řeč těla. Není rozhodující, co říkáme, ale jak to říkáme. Praha: Grada, 2020. 216 s. ISBN 978-80-271-2894-5

NAVARRO, Joe. Tajemství řeči těla. Gesta, která prozradí více než slova. Praha: Grada, 2019. 192 s. ISBN 978-80-271-2477-0

PŘIKRYLOVÁ, Jana a kol. Moderní marketingová komunikace. 2., zcela přepracované vydání. Praha: Grada 2019. 344 s. ISBN 978-80-271-0787-2

ROSENBERG, Marshall B. Nenásilná komunikace: řeč života. Revidované a doplněné vydání. Praha: Portál, 2022. ISBN 978-80-262-1785-5.

ŠIMKOVÁ, Lenka, Lucie DITRYCHOVÁ, Zuzana SKŘIČKOVÁ a Petra ŠRÁMKOVÁ. Mentoring sociálních pracovníků: jak na to? : příručka pro mentory. Praha: Profesní komora sociálních pracovníků, 2020. ISBN 978-80-270-7456-3.

ŠPAČEK, Ladislav. Etiketa pro lékaře, zdravotníky a pomáhající profese. Praha: EEZY Publishing, 2021. ISBN 978-80-908101-4-3.

ŠPAČKOVÁ, Alena. Trénink techniky řeč. Praha: Grada, 2015. 256 s. ISBN 978-80-247-5578-6

THEOBALD, Theo. Zlepšete své prezentační dovednosti. Jak srozumitelně, inspirativně a sebevědomě prezentovat. Lingea, 2020. 176 s. ISBN 978-80-7508-611-2

TOMANDL, Jan, ČUŘÍK, Jaroslav, MARŠOVSKÁ, Kristýna, FOJTOVÁ, Tereza. Krizová komunikace: Principy – zkušenosti – postupy. Muni PRESS, 2020. 220 s. ISBN 978-80-210-9636-3

VYBÍRAL, Zbyněk. Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. 3. vyd. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0869-3.

ZAHARIADES, Damon. Jak být asertivní a říkat ne bez pocitu viny. Praha: Grada, 2021. 128 s. ISBN 978-80-271-3301-7